

Herdenking Landelijke organisatie verkeersslachtoffers 18.11.2018 Middelburg

Staat u mij toe dat ik in het kort iets vertel over Veilig Verkeer Nederland (VVN).

De missie van VVN is: "IEDEREEN VEILIG OVER STRAAT".

Veilig Verkeer Nederland is dé verkeersveiligheidsorganisatie van Nederland. Maatschappelijk betrokken en weet wat er leeft op straat. Veilig Verkeer Nederland activeert en faciliteert zoveel mogelijk mensen en organisaties om daar een bijdrage aan te leveren. Meedoen is makkelijk!

In het verkeer zijn we als verkeersdeelnemers verantwoordelijk voor ons eigen handelen, maar hebben we ook oog voor elkaar. Kwetsbare verkeersdeelnemers, zoals kinderen, voetgangers en fietsers, zijn voor hun veiligheid sterk afhankelijk van het gedrag van overige weggebruikers en verdienen dan ook extra aandacht.

Binnen VVN zijn wij ervan overtuigd dat verkeersveiligheid meer is dan het naleven van verkeersregels en meer vergt dan infrastructurele optimalisaties.

Verkeersdeelname is een rollenspel, waarin we ons bewust zijn van onze omgeving en veilige keuzes maken. In het verkeer komen belangen vaak letterlijk in botsing en dat komt helaas te veel voor met jaarlijks bijna 600 doden en ruim 21.000 ernstig gewonden. Ten opzichte van 2016 is het aantal verkeersdoden van 629 in 2017 gedaald naar 613. Nog steeds een ongekend hoog aantal. Daarnaast vertoont het aantal ernstig verkeersgewonden al jarenlang een stijgende lijn. Verkeersonveiligheid kost de samenleving jaarlijks ruim € 14 miljard. Menselijk leed is niet in geld uit te drukken.

Dit alles vraagt om constante aandacht en enthousiaste betrokkenheid. Door de passie voor verkeersveiligheid steeds weer aan te wakkeren met onze vele duizenden VVN-vrijwilligers, stimuleren wij mensen en organisaties om zich actief in te zetten. Op school, in de eigen buurt, bij bedrijven en overheden of vanuit onze ruim 200 lokale afdelingen. Zo werken we aan ons gezamenlijke, meest dierbare belang: iedereen komt weer veilig thuis.

Wie zich op de openbare weg begeeft, op het trottoir, op het fietspad of op de weg ervaart dagelijks laakbaar gedrag van een weggebruiker. Onbewust of bewust. Door onder meer te hard rijden, rijden onder invloed, gebruik van de telefoon tijdens het rijden en andere vormen van gevaarlijk rijgedrag, brengen bestuurders andere weggebruikers in verkeersonveilige situaties. Ook andere weggebruikers, zoals fietsers en voetgangers, vertonen een voor zichzelf risico verhogend gedrag door het niet altijd even nauw te nemen met verkeersregels.

Ik verblijf jaarlijks enkele weken in Amsterdam en maak daar gebruik van de fiets. Het is niet te geloven, hoeveel en hoe vaak daar de regels genegeerd worden. Het frappante is, dat kennelijk iedereen daar aan gewend raakt. En dat dit gedrag ook door iedereen wordt geaccepteerd. Ook ik, geboren en getogen Amsterdammer, maar al weer 27 jaar in Zeeland woonachtig, houd daar rekening mee. Als ik evenwel hetzelfde gedrag hier in Zeeland zou vertonen, zou ik behalve mijzelf ook anderen daarmee in gevaar kunnen brengen.

Menselijk gedrag in het verkeer wordt kennelijk beïnvloed door de vrijheid om te kiezen in het verkeer. Ongeoorloofd en onzorgvuldig gedrag wordt normaal gedrag, indien dat geaccepteerd wordt. Bij veel mensen is het ingesleten gedrag. Het duurt vele jaren voordat gedrag verandert. Voorbeelden zijn er genoeg. En hoewel we als samenleving werken aan het bevorderen van verkeersveiligheid is er nog een lange weg te gaan. We mogen elkaar best aanspreken wanneer wij bijvoorbeeld zien dat een ouder meer oog heeft voor de smartphone dan voor de veilige oversteek van zijn of haar kind of wanneer een ouder met de auto de schoolingang blokkeert voor andere overstekende kinderen. Veilig Verkeer Nederland zet in op wat je als verkeersdeelnemer zelf kunt doen om het

verkeer veiliger te maken, door je eigen bijdrage te leveren. Dat begint al met simpelweg richting aan te geven of iemand voor te laten gaan met een vriendelijk gebaar. Eenvoudige handelingsperspectieven zoals licht op je fiets voeren of je smartphone voorafgaand aan de autorit in je tas te stoppen en je tas in de kofferbak te zetten. Verkeer is vooral een zaak van rekening houden met elkaar en dat is niet ingewikkeld. Meedoen is makkelijk!

VVN start regelmatig acties en werkt mee aan overheidscampagnes om het gedrag van verkeersdeelnemers te beïnvloeden. Inmiddels is ook de actie in het kader van afleiding door het gebruik van de smartphone tijdens verkeersdeelname door overheden en maatschappelijke organisaties omarmd. MONO is de naam van deze splinternieuwe massamediale overheidscampagne!

VVN levert samen met het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat en de gezamenlijke drankproducenten een bijdrage aan de BOB-campagne. Dit om het publiek zo gericht mogelijk te informeren over de risico's van rijden onder invloed en mensen te motiveren om vooraf met elkaar de BOB-afspraken te maken. Rijden onder invloed bereikt het laagste niveau ooit, werd bekend in juli van dit jaar. De daling op de lange termijn is significant, van 4% in 2002 naar 1,4% in 2017. Het is niet alleen gedaald, dat doet het al jaren, maar dit is het laagste niveau ooit gemeten. Dit betekent dat niet alleen de sociale norm in positieve zin opschuift, maar ook omarmd wordt. Steeds meer mensen handelen er naar.

De BOB-campagne loopt sinds 2001. Campagne voeren voor verkeersveiligheid is dus iets van lange adem. Volhouden is het motto. De kracht zit hem in de herhaling. Heel geleidelijk aan lukt het om de samenleving ervan te overtuigen dat het anders moet, door draagvlak te creëren

Dat is uiteindelijk het doel van alle acties waarmee we bezig zijn. Zorgen voor en bijdragen aan verkeerseducatie op de basisschool via de VVN-Verkeersmethode. Jongeren blijven attenderen op een positieve bijdrage aan verkeersgedrag via een project zoals "Op de fiets even niets" waarbij jongeren zelf oplossingen zoeken voor het veilig omgaan met hun smartphone. Fietsen van kinderen van groep 7 voorafgaand aan het jaarlijks praktisch verkeersexamen controleren. Voor ouderen cursussen organiseren, zoals opfriscursussen voor de automobilist, de fietser met een e-bike en de scootmobielrijder. En een beloningsactie voor beroepsmatige weggebruikers waaraan ruim 200 bedrijven met zo'n 6.000 chauffeurs deelnemen. Kortom voor iedere leeftijd en verkeersrol de daarbij passende acties.

We zijn op de goede weg maar we zijn nog lang niet waar we willen zijn. Gedragsbeïnvloeding is een kwestie van lange adem. Onze inspanningen gaan onverminderd voort! Dat zijn wij verschuldigd aan de slachtoffers, die in het verkeer zijn gevallen en hun nabestaanden.

Nul ongelukken en nul slachtoffers is een illusie maar wij willen daar wel heel dicht bij komen. en ruim 90% van alle verkeersongelukken komen rechtstreeks voort uit menselijk falen. We zijn dus met z'n allen aan zet. We kunnen en moeten er alles aan doen om te voorkomen dat verkeersongelukken gebeuren. Hoewel ze nooit helemaal te vermijden zijn met de mens als zwakste schakel. Toekomstige slimme technologieën gaan ons ongetwijfeld de steun in de rug geven die we nodig hebben. Tot dat moment blijft de mens aan zet.

Ik vind het heel waardevol om verkeersslachtoffers wiens leven abrupt is geëindigd als gevolg van een verkeersongeluk jaarlijks te herdenken zoals wij dat vandaag doen!

Ik wens alle nabestaanden veel sterkte toe en dank u voor uw aandacht.

Don Berndsen, voorzitter VVN District Zeeland